

**עפ"א 20/12/2017 - מתן סחיק נגד מדינת ישראל - משרד החקלאות
ופיתוח הכפר**

בית המשפט המחוזי בנצרת שבתו כבית-משפט לערעורם פליליים

עפ"א 20-12-2017 סחיק נ' מדינת ישראל
בפני כב' השופטת עירית הود
המערער מתן סחיק
ע"י ב"כ עוה"ד שלומי כהן
נגד מדינת ישראל - משרד החקלאות ופיתוח הכפר
ע"י ב"כ עו"ד אורי סיורטה
המשיבה

ערעור על החלטותיו של בית משפט השלום (כב' השופט י. יסמן) בה"פ 20-11-5064

מיום 27.12.20 ומיום 6.12.20

פסק דין

רקע

1. לפני ערעור על שתי החלטות של בית משפט השלום בנצרת (כב' השופט יסמן כתיל-מני) שנינו
במסגרת ה"ת 20-11-5064 ביום 6.12.20 וביום 27.12.20.

2. הבהיר שנדון לפני בית משפט קמא נפתח בעקבות בקשה המערער לפי סעיף 10א לחוק צער בעלי חיים
(הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994 (להלן: "חוק צער בעלי חיים") במסגרת עתר המערער, כי בית
המשפט יתן צו המורה למשיבת להחזיר לחזקתו 97 כלבים אשר שייכים לו ו/או נתפסו בחזקתו על ידי
היחידה המרכזית לאכיפה וחקירות של משרד החקלאות (פיקוח).

החלטה בית משפט קמא מיום 6.12.20 (להלן: "ההחלטה הראשונה")

3. במסגרת החלטה זו ציין בית משפט קמא, כי חלק מההעברות אליו מתיחסת המשיבה אין עבירות לפי
חוק צער בעלי חיים וסמכות התפיסה בגין מוסדרת בסעיף 13 לחוק הסדרת הפיקוח על כלבים,
תשס"ג-2002 אולם במקורה זה לא נעשה שימוש בסמכות לפי חוק זה. לגבי קיומה של עילית תפיסה בית
משפט קמא ציין, כי אי עמידה בסטנדרט הקבוע בתקנות צער בעלי חיים (החזקת שלא לצרכים חקלאיים),
תשס"ט-2009 (להלן: "תקנות צער בעלי חיים") מקיים לטעמו חשד לעבירה על סעיף 2א לחוק צער בעלי
חיים ובודאי כאשר מדובר על הפרה של כמה וכמה תקנות. בית משפט קמא מצא, כי במקורה בו עסקין
התקנים יסוד סביר לחשוד, כי נבערה עבריה על סעיף 2א לחוק צער בעלי חיים שענינו החובה לספק

לבעל החיים את צורci מחייתו, לדאוג לבrialתו ולמנוע התעללות בו. נקבע, כי לא עלה בידי המערער לסתור את הקביעה לפיה התנאים בהם הוחזקו הכלבים מבססים חדש לעבירה לפי הסעיף האמור וולענין זה די בנסיבות שעולמים מהחלטת הממונה מיום 18.10.2018 אשר מתיחסת להתרשומות הוצאות התופס.

4. בית משפט קמא מצא, כי אין בסיס לטענת המערער בדבר פגם בהליך תפיסת הכלבים. בית משפט קמא ציין, כי מהוראות החוק עליה, כי אין ממש בטענה לפיה על הביקורת שנערכה במקורה האמור ועל תפיסת הכלבים חולות הוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: "פסד"פ"). בעניין זה בית משפט קמא מצא שלא קיבל את טענת המערער לפיה המקום בו נתפסו הכלבים הוא בגדר מקום המשמש למגורים וקבע, כי לא די בעובדה שבאותו מקום יש גם בית למגורים. בית משפט קמא הוסיף וציין, כי הכוונה לאפשר כניסה למושקים לא צו עולה בביבורו מהצעת החוק לדין המקדים, אף שבמושקים יש לא אחת גם בית המשמש למגורים. בית משפט קמא מצא, כי אף פרשנות תכליתית של החוק מוביל למסקנה לפיה אין להרחב את תחולת המושג "מקום המשמש למגורים" מעבר לאותו מבנה המשמש למגורים או לכל היתר שטח אדמה מגודר וצמוד לו כגון גינה והרחבה כאמור תכ�יד בצורה משמעותית על עילות אמצעי האכיפה והפיקוח.

5. לעניין תחולת סעיפים 28-26 לפסד"פ, לפיהם נדרש, כי החיפוש "עשה בפני שני עדים שאינם שוטרים, כי תערך רשות החפצים שנתפסו וכי תומר נוכחות תופס המקום או מי מטעמו, קבע בית משפט קמא, כי דרישות הפסד"פ לא מחולות במפורש על פעולות שנעשות מכוח סעיפים 5 ו-8 לחוק צער בעלי חיים וכי אין מקום להחילן במקרים אלו. בית משפט קמא ציין, כי פעולות לפי סעיף 5(4) לא מוגדרות כחיפוש אלא כسمכויות פיקוח ונראאה, כי אין מקום להקש מהדרישות החלות על חיפוש לענייננו. נקבע, כי אין להקש מדרישות החלות במקורה של תפיסה אגב חיפוש למקומות של תפיסה מכוח סעיף 8 לחוק צער בעלי חיים שנעשתה אגב חיפוש. בית משפט קמא מצא, כי המחוקק בחר להחיל באופן סלקטיבי את הנHALIM הקבועים בפסד"פ לעניין נוכחות עדים, נוכחות תופס והחובה למסור רשות תפוסים רק במקורה של חיפוש לפי צו בית משפט כאמור בסעיף 6(3) והוראות אלו לא חלות על ביקורת המתנהלת בהתאם לסעיף 5 לחוק צער בעלי חיים או על תפיסת בעלי חיים על פי סעיפים 8 ו-9 לחוק האמור. עוד ציין, כי ההוראה הקבועה בסעיף 9 לחוק צער בעלי חיים מחליפה את החובה להעביר לתופס המקום רשימה של התפוסים.

6. בית משפט קמא ציין, כי ספק בעניינו, האם המשיבה עמדה בחובתה להעביר הودעה לבuels או למחזיק בהתאם להוראות סעיף 9 לחוק צער בעלי חיים. עם זאת, הוא מצא, כי אין בכך כדי להשילר על חוקיות תפיסת הכלבים. לגבי אי העמידה בחובבה ציין בית משפט קמא, כי ההודעה שנמסרה אינה מפורטת די הצורך והוסיף, כי כאשר מדובר בתפיסה של מספר גדול של בעלי חיים "תכן, כי לא ניתן לעורוך במקום הודיעה כאמור וכי ניתן להסתפק במסירת הודעה כללית במקום ויש למסור בהקדם האפשרי הודעה משלימה עם פירוט בעלי החיים. בית משפט קמא מצא, כי המשיבה לא יצאה ידי חובתה למסור הודעה אולם אין בכך כדי להצדיק את בטלות התפיסה ובמיוחד בשים לב לכך שלתגובהה צירפה המשיבה רשימה של כל הכלבים שנתפסו והדבר מרפא את הפגם.

7. בית משפט קמא ציין, כי אין רואה מקום שלא קיבל את דעת הממונה בנוגע למצוות הגוף של הכלבים ובונגע לשאלת, האם התנאים שמצוות המערער הם תנאים נאותים. עוד ציין, כי המערער לא הגיע חווות דעת סותרת לעניין תנאי המתkan בו שהוא הכלבים ותנאים אלו לא עומדים בדרישות רבות הקבועות בתקנות צער

בעלי חיים. בית משפט קמא קבוע, כי השאלה מתי והיכן נדבקו הכלבים במחלת הברוצלה קאניס אינה רלוונטית לעניין התנאי לפיו מצבם הרפואי מאפשר את החזרתם. בית משפט קמא מצא, כי לא די בשני טעמים אלו כדי להביא באופן מיידי להחלטה סופית שלא להשיב את הכלבים לפי סעיף 9(ג) לחוק צער בעלי חיים. בית משפט קמא ציין, כי יתכן וה坦אים להשבת בעל החיים אינם מתקיימים באופן זמני ואין זה סביר, כי החלטה בעלת השלכות בלתי הפיקות תתקבל על בסיס מצב זמני ומנגד לא ניתן להוציא בעל חיים במתקן המוגן עד אין קץ בהמתנה לכך שה坦אים יתקיימו. בית משפט קמא מצא, כי יש לקרוא את המילים "לא התקיים תנאי מה坦אים..." בסעיף 9(ג) כמדובר על מצב שבו התנאי לא מתקיים באופן סופי. כלומר, שהוא לא התקיים עד כה וגם לא צפוי להתקיים תוך פרק זמן סביר. בית משפט קמא מצא, כי לא ניתן לומר שמצבם הגוף של הכלבים והעובדת שכרגע תנאי המקום אינם נאותים להחזרתם הם תנאים שלא צפויים להתקיים בתוך פרק זמן סביר והוסיף, כי המערער מביע רצון לתקן את שדרוש תיקון במתקן ולכך יש לתת לו הזדמנות סבירה לעשות כן.

8. באשר לאי השבת הכלבים מהטعمים המנוים בסעיף 10 לחוק צער בעלי חיים בית משפט קמא מצא, כי תכלית הסעיף היא מניעת כשר חומרת הנسبות שבשלן נתפסו בעלי החיים יכולה ליצור מעין חזקה מסווכנות אולם חזקה זו כפופה לתכלית המנייעת ועל כן ניתן לסתירה. בית משפט קמא הוסיף, כי אף כאשר הנسبות בשלן נתפס בעל החיים מצדיקות את אי השבתו, הרי שיש מקום לשקל חלופה לתפיסה אשר יש בה כדי להפיג את המסוכנות להישנות העבריות. בית משפט קמא ציין, כי לא ניתן שיש לבקש עבר פלילי בעבירות של צער בעלי חיים ומלבד העבירות בהן נחشد במקרה זה לא הוצאה אינדיקטיה נוספת על חישש, כי יעבור עבירות לפי חוק צער בעלי חיים. בנסיבות אלו בית משפט קמא מצא, כי יש לשקל את חלופות התפיסה המוצעת.

9. לגבי חלופת התפיסה ערך בית משפט קמא אבחנה בין שלוש קבוצות: כלבים המוגדרים כמוסכנים, כלבים שמצבם הגוף אינם מאפשר את השבתם וככלבים שמצבם הגוף מאפשר את השבתם ואינם מוגדרים מסוכנים. לגבי הכלבים המוגדרים כמוסכנים התייחס בית משפט קמא לאיסור להחזקת כלב מסוכן שאינו מעוקר או מסורס והאיסור על מכירתו ומצאו, כי נסיבות המקירה מעוררות חשש, כי הרצון להעלם את דבר הרבעתם ומכירותם של כלבים מסוכנים עומדתיסוד העבירות לפי חוק צער בעלי חיים בהן נחشد המערער. בית משפט קמא ציין, כי אף שעבירות לפי חוק הסדרת הפיקות בכלבים אין "עבירה לפי חוק זה" כאמור בסעיף 10(א) לחוק צער בעלי חיים הרי שבמקרה זה הן מקיימות חשש, כי יעבור עבירות לפי חוק צער בעלי חיים כדי לאפשר את ביצוען, לפיכךמצא, כי אין מקום בשלב זה להשיב את הכלבים המסוכנים וכי יהיה ניתן לשקל השבתם ו/או העברתם לחלופת תפיסה לאחר עיקורם או סירוסם ובכפוף לעמידה בתנאי החוק והתקנות. בית משפט קמא הוסיף והתייחס לסמכות המשיבה לתפוס כלבים שהוחזקו ללא רישיון או בניגוד לתנאיו בהתאם לחוק להסדרת הפיקוח על כלבים וסמכוות שלא תחת רישיון להחזקת הכלבים המסוכנים גם בהמשך בהתאם לסעיף 13 לחוק להסדרת הפיקוח על הכלבים. לגבי הכלבים שמצבם הגוף לא מאפשר את השבתם נמצא בית משפט קמא, כי לא התמלאו התנאים ההכרחיים המפורטים בסעיף 9 לחוק צער בעלי חיים לצורך השבה ולגביהם גם לא רלוונטיות חלופת התפיסה ובוואדי כshedover בכלבים שהלו במחלת הברוצלה קאניס. לגבי הקבוצה השלישית מצא בית משפט קמא, כי יש לשקל העברתם לחלופת תפיסה זמנית, אשר המערער יציג פרטיה וכי תינתן החלטה בגין לאחר קבלת התייחסות המשיבה.

החלטתו של בית משפט קמא מיום 27.12.20 (להלן: "ההחלטה השנייה")

במסגרת ההחלטה זו קבע בית משפט קמא, כי לאור הצהרת המערער, לפיה אין בכוונתו להוסיף ולהחזיק מתוקן לכלבים, הרי שהוא לא רואה עוד טעם להעברת הכלבים לחילופת תפיסה. זאת, בשים לב לכך שחלופת תפיסה נועדה לתת למערער שהות להקמת מתוקן מפוקח במסגרתו יתאיין החשש לביצוע עבירות נוספות של הזנחה כלפי הכלבים. בית משפט קמא מצא, כי אם מטרתו המוצהרת של המערער היא לפעול למכירת הכלבים הרי שייתור בעינו החשש, כי יפעל באמצעות צדדים שלישיים לשם העברת הכלבים לחזקתו במתוקן בלתי מפוקח ובתנאים לא נאותים. בית משפט קמא התייחס להצעת המערער למכור את הכלבים ושירות מידיו המשיבה וצין, כי המערער לא מביע על כל מקור חוקי המאפשר זאת וכי אף בקשר להצעה זו נותר החשש, כי המערער יעביר את הכלבים לחזקתו באמצעות צדדים שלישיים אשר להם ימכרו הכלבים כביכול. בית משפט קמא הוסיף, כי סעיף 12(ג) וסעיף 12(ד) לחוק צער בעלי חיים מסדריים באופן מזכה את סוגיות העברת הבעלות בעלי חיים שהם בעלי ערך כלכלי. לבסוף קבע בית משפט קמא, כי הכלבים לא יושבו למכור ושיכי המשיבה תנגה בהם בהתאם לחוק צער בעלי חיים.

טענות המערער

11. בית משפט קמא שגה שעה שקבע, כי קמה בענייננו עילה לתפיסת הכלבים. אכן, המערער לא מילא אחר מלאה הנהניות המנהליות הנדרשות לגבי אחיזת כלבים, אולם, נסיבות אלו לא מתקרבות לכדי התעללות בבעל חיים ואין בהן להצדיק תפיסה כה דרסטית ואגרסיבית של הכלבים תוך גרים נזקים אדירים למערער. תפיסת הכלבים נעשתה ביום ראשון בעת שהמערער שחה בחו"ל וכאשר נציגי המשיבה מנעו מעובדת הניקיון שאמונה על הטיפול בכלבים להיכנס למתחם ולנקוטו לאחר יום שבת. התמונה שצירה במועד זה, אשר אינה עולה לכדי התעללות בעלי חיים, אינה משקפת את אופן החזקתו הכלבים. מהחומר שהוצג בפני בית משפט קמא ניתן לראות שהכלבים לא הוזנחו וכי הם זכו לטיפול מיטבי במתוקן ראוי. בסמוך למקום החזקתו הכלבים התגירהה הגב' שירה מרון אבידן שטיפלה בהם יומם ולילה והזינה את הגורים כל 4 שעות. כמו כן, עבדת ניקיון ניקתה את תא הכלבים מידיו יום, למעט שבת. לאור הריאות שהציג המערער לבית משפט קמא ניתן לראות שהכלבים לא הוזנחו ונראים ואף מעבר לכך. לחלק מהכלבים היו תעוזות ורישונות והכלבים זכו לטיפול שוטף ולגביו כל כלב נהול תיק והמערער ניהל רshima ותכנית הזנה מפורטת לגבי כל כלב. לצורך הפעלת הסמכות הדרסטית של תפיסה והחרמת בעל חיים בהתאם לחוק צער בעלי חיים נדרשות ראיות להתעללות ממשית בעלי חיים ובענייננו אין ראייה לכך. מהצעת החוק, מפרוטוקול הוועדה לאישור הצעת החוק ומהפסקהعلاה, כי רמת ההתעללות אליה כיוון המחוקק היא חמורה עשויה ממהקרה בו עסקין ונדרשות ראיות ישירות וממשיות להתעללות. בית משפט קמא שגה כאשר קבע, כי הפרת התקנות עלולה ליצור חזקת התעללות.

12. המערער מקבל את הכרעת בית משפט קמא לעניין העדר הצורך בצו חיפוש בענייננו. אולם, בית משפט קמא שגה כשדחה את טענות המערער לעניין חוקיות התפיסה לאור הפגמים המהותיים שנפלו בהליך התפיסה ואושרו על ידי בית המשפט בהחלטה הראשונה. קביעתו, לפיו הוראות פס"פ לעניין נוכחות עדים בעת חיפוש ועריכת דוח' תפיסה איןחולות בהפעלת סמכויות בהתאם לחוק צער בעלי חיים, שגوية. סמכויות פיקוח כוללות בתוכן סמכויות חיפוש ותפיסה. אין הבחנה בין המושגים הללו ואין רצינן ליצור הבחנה כאמור בין פעולות לפי חוק צער בעלי חיים לבין פס"פ. העובדה שבסעיף 6 לחוק צער בעלי

ח'ים צוין, כי על תפיסת בעל חיים יחולו סעיפים 8 ו-9 איננה שוללת או מיתרת את הוראות פסד"פ ואת החובות הקבועות בהן לגבי הצורך בנוכחות עדים ועריכת רשות החפצים שנתפסו כאמור בסעיפים 26-26 לפסד"פ. הקביעה לפיה אין תחוללה להוראות האמורות בעת תפיסת בעל חיים לפי חוק צער בעלי חיים שגואה. אין הגיון, כי בעת עריכת חיפוש בחשד לעבירות של תפיסת סמים נדרשים לקיימם את הוראות הדיון במלואן וכאשר מדובר בתפיסה של כלבים בחשד להתעללות, הפקחים פטורים מכל חובה שהיא לרבות נוכחות עדים ועריכת רישום מתאים. זאת, במיוחד כאשר נתפס מספר רב של כלבים והמשיבה טעתה במספר הכלבים שנתפסו. כמו כן, בית משפט קמא קבע שהמשיבה לא עמדה בחובתה למסור הודעה כדין בהתאם להוראות סעיף 9 לחוק צער בעלי חיים. משכך, אף אם הוראות פסד"פ לא חלות, הרי שאין מחולקת שהמשיבה לא קיימה כدبיע את הוראות חוק צער בעלי חיים בעניין זה. ככל שהיא מוגש כתוב אישום נגד המערער, הרי שהטענה בדבר חיפוש ותפיסה שלא כדין הייתה יכולה לבדה להוביל למחיקת כתוב האישום.

.13 החלטות בית משפט קמא סותרות זו את זו. בית משפט קמא שגה בהחלטתו השנייה. במסגרתה החליט, כי הכלבים ישארו בחזקת המשיבה בסתרה מוחלטת לקביעותיו בהחלטתו הראשונה. אף אם המערער מבקש להקטין את נזקי ולמכור את הכלבים לצד שלישי הרי שאין הדבר מקיים עילאה להעברת הכלבים לחזקתה הקבועה של המשיבה. במסגרת ההחלטה הראשונה בית משפט קמא קבע, כי ישקול להעביר את הכלבים לחלופת תפיסה והורה למערער להעביר את פרטיה החלופה המוצעת. המערער הציג חלופת תפיסה במתקן מאושר כדין על ידי המשיבה כאשר על המערער לשאת בעלוות עד שיפעל להכשרת מתקן מתאים משל עצמו. לאור התנגדות המשיבה המערער אף הצע, כי ימכור את הכלבים דרך המשיבה כדי למזער את נזקי מבלי שיפעל לתיקון הליקויים במתקן שלו. באופן בלתי מוסבר ובסתירה להחלטתו הראשונה הורה בית משפט קמא שהכלבים לא יזרו למערער. נראה, כי היקף ההתפקידות בתיק נמאנס על בית משפט קמא אחר וain הסבר ראוי להחלטתו האמורה. לא הייתה כל עילה להורות על הותרת הכלבים בחזקת המשיבה. זאת, אף אם המערער הודיע, כי אין בכוונתו להוסיף ולהחזיק מתקן ותחת זאת בכוונתו למכור את הכלבים ולהסיל את העסק. כל עוד נמנעת אפשרות המשך הפגיעה בכלבים, כפי שקבע בית משפט קמא, הרי שאין כל עילה להמשיך החזקתם בידי המשיבה. אין עילה שלא להתר את העברת הכלבים לחלופת התפיסה ובעיקר לאחר שנקבע בהחלטה הראשונה, כי יש לשקל חלופה וכי לא קיימ חשש, כי המערער יוסיף ויעבור עבירות כלפי בעלי חיים. יש לבחון, האם ניתן להשיג את מטרת התפיסה בדרך שיש בה פגעה קלה יותר בזכות הקניין.

.14 הפגיעה במערער ובקניינו אינה מידתית. בוגוד למקרים אחרים בהם נציגי המשיבה נתונים הטרהה של 48 שעות לתקן הליקויים במתקן בו מאוחסנים כלבים הרו שבמקרה זה בחרה המשיבה בצד דרמטי ונטלה מהמערער את כל הכלבים ללא הטרהה מוקדמת והוא מסרבת להשיבם לחזקתו אף שאין חשש, כי יעברו כלפים עבירות בעtid. בית משפט קמא נמנע מלהתיחס לכך בהחלטתו ובתווך לכך להთווות את אופן הפעלת הסמכות.

.15 עד כה טרם הוגש נגד המערער כתוב אישום המיחס לו עבירות של התעללות בבעל חיים. משכך, התנהלות המשיבה ותפיסת הכלבים נעשתה על רקע חשש בלבד אשר בשלב זה לא הבשיל לכדי כתוב אישום. להכרעה המאפשרת לרשות מנהלית ליטול מהמערער את כל רכושו, עסקו וקנינו יש ממשימות כבדת משקל המהווה פגעה אנושה, חסורת תקדים, במערער, כל זאת, מבלי שהוגש כתוב אישום

נגד המערער.

16. לעניין מחלת ברוצלה קannis בה חולים חלק מהכלבים הרו שהוא לא היהת העילה לתפיסה. למלטה מחודש לאחר התפיסה הגישה המשיבה לבית משפט קמא דו"ח מפורט לגבי מצב הכלבים ובמסגרתו לא עלה, כי הכלבים חולים במחלה. שבוע לאחר מכן במסגרת הדיוון טענה המשיבה לראשונה, כי נתגלה לה ביום האחרון כי חלק מהכלבים חולים בברוצלה קannis. משכך, הרו שגלו המחלה ארעה למלטה מחודש לאחר תפיסת הכלבים וכאשר בכל התקופה האמורה שהיו הכלבים בחזקתה הבלעדית של המשיבה. נציג המשיבה טענה בפני בית משפט קמא, כי התלונה הראשונית הייתה בשל חשש למחלת זאת, בגיןו לאמור בתגובה המשיבה ובהתדעת התפיסה שם ציין, כי משרד החקלאות הגיע למקום בעקבות תלונה בדבר בית גידול שאינו מוסדר. בתגובה המשיבה ציין, כי החקירה נפתחה בעקבות תלונה על הזנחה ולא על מחלת. המערער לא נחקר על חשד למחלות אצל הכלבים או עומת עם תלונה בנושא. נראה, כי המשיבה מסתירה את העובדה שהכלבים נבדקו במחלת שעת היו בחזקתה.

17. יש לקבוע, כי לא הייתה עילה לתפיסת הכלבים ו/או כי בהליך התפיסה נפלו פגמים מהותיים שיש בהם כדי להורות על השבת הכלבים לחזקת המערער. לחלוfin, יש להורות על העברת הכלבים לחלופת התפיסה שהציג המערער.

דין ומסקנות

18. האם נפל פגם בהחלטות בית משפט קמא נשוא הערעור שלפני והאם יש להורות על השבת הכלבים לחזקת המערער או העברתם לחלופת תפיסה. אלו השאלות בהן דרישה הכרעתית במסגרת הערעור שלפני.

19. לאחר שקיים מכלול טענות הצדדים והחומר המונח לפני מצאת, כי דין הערעור להידוחות, מהנימוקים שיפורטו להלן.

עלית תפיסה

20. אחת מטענות המערער היא, כי בית משפט קמא שגה שעה שקבע, כי קמה בענייננו עילה לתפיסת הכלבים. המערער מודה, כי לא מילא אחר מלוא הנהניות המנהליות הנדרשות לגבי אחזקה כלבים אך סבור, כי נסיבות אלו לא מתקרבות לכדי התעללות בעלי חיים ולבטח שאין בהן כדי להוכיח את תפיסת הכלבים. המערער סבור, כי בית משפט קמא שגה כאשר קבע, כי הפרת התקנות עלולה ליצור חזקת התעללות.

21. המשיבה חולקת על הספק לגבי השאלה, האם ניתן לתפוס בעלי חיים בגין עבירות לפיקנות צער בעלי חיים ולא לפיק חוק צער בעלי חיים. לטענתה, היה מקום לתת משקל גם לנסיבות שהן מחוץ לחוק צער בעלי חיים שאף אם לא יהוו את הסיבה הראשונית לתפיסה הרו שהן רלוונטיות להחלטת הממונה והחלטת בית המשפט ובינהן נושא חיסוני הכלבת.

.22. בסעיף 8(א) לחוק צער בעלי חיים נקבעה הסמכות לסתום בעל חיים שיש יסוד סביר להשוד שנעבירה בו עבירה לפי חוק זה או שועמידם לעבור בו עבירה כאמור. סעיף 2 לחוק עניינו איסור התעללות. בסעיף 2(א) נקבע, כי "לא יענה אדם בעל חיים, לא יתאזר אליו ולא יתעלל בו בדרך כלשהי". סעיף 2א1 עוסק בחובת בעליים או מחזיק לטפל בבעל החיים ולמנוע התעללות בו. בהתאם לסעיף 2א1(א) "בעליים של בעל חיים או המחזיק בו חיבים לספק לו את צורci מחייתו, לדאוג לבריאותו ולמנוע התעללות בו".

.23. מכוח סעיף 19 לחוק צער בעלי חיים הותקנו תקנות צער בעלי חיים. בסעיף 2 לתקנות מפורטת מטרת התקנות. בסעיף ציון, כי "מטרת התקנות אלה לקדם את רוחות בעלי חיים בהיותם בעלי חיים גופניים, בריאותיים, התנהגותיים, מנטליים וחברתיים; לספק צרכים כאמור זמינים בעלי חיים המוחזקים על ידי אדם לתנאים הולמים ולהעשרה סביבתית; הויאל וצורךם של בעלי חיים, כמו גם האפשרות לספקם, תלוי נסיבות, קובעות תקנות אלה תנאים מזעריים להחזקתם". התקנות קובעות, בין היתר, כללים אשר חלים על מי שמחזיק בעלי חיים במתיקן. התקנות מתיחסות לחובת דיווח לרופא הווטרינרי העירוני על קיומו של המתיקן (תקנה 9), טיפול רפואי (תקנה 7 ותקנה 12), תנאי מכיה ובין היתר הדרישה למתחם מכיה מאורר, תנאי אקלים ותאורה, כל אוכל ומזון נקיים, נגישות חופשית למזון ושתייה ומתחם נקי (תקנה 3) וחובה לבודד בעלי חיים אשר חוליה במחלה מדבקת (תקנה 13). בנוסף, יש בתקנות התקינות לגודל המתיקן (תקנה 4). פרק ד' לתקנות עוסק באופן ספציפי בהחזקת כלבים וחתולים ומסירתם לאימוץ. פרק זה קובע מספר כללים ובין היתר קובע, כי "אחראי על מיתיקן יdag לניקיון המיתיקן בתדריות מתאימה ולפחות פעם ביום למניעת הצטברות הפרשות, נזלים ולכלור" (תקנה 16(2)). בנוסף, קיימת דרישת למיקומות מרבי מספיקים לכל בעלי חיים במתיקן (תקנה 16(6)). על מקומות המרבץ במתיקן להיות מוגבהים מהקרקע ועשויים מחומר הנitin לנקיי וככל שמדובר בدرجש עשוי בטון או מתחם יונח עליו בידוד תרמי (תקנה 16(7)). עוד נקבע, כי במתיקן יוחזקו אמצעים לחימום או להקלת החום במתחמים (תקנה 16(8)). בהתאם לתקנה 39 נקבע עונש, שנע בין קנס למאסר בהתאם לתקנות השונות, בגין אי מילוי התקנות.

.24. בסעיף 9(ב) לחוק צער בעלי חיים נקבע, כי במקרה בו נתפס בעל חיים והבעליים או המחזיק שלו בקש להחזירו לרשותו הרו שבעל החיים יוחזר אליו לאחר שהתקיימו התנאים המפורטים בסעיף ולפיהם הממונה שוכנע שבעל החיים נמצא במצב גופני הרואוי להחזרה וכי במקום אליו יועבר מתקנים תנאים נאותים להחזקתו ובונסף, המבקש שלים את ההוצאות שהוטלו עליו לפי סעיף 11 והפקיד אצל הממונה התcheinות, כי לא יעבור על הוראות חוק זה. בסעיף 10(א) נקבע סייג להחזרת בעל החיים ולפיו "על אף האמור בסעיף 9(ב), הממונה רשאי להורות שבעל החיים לא יוחזר לבניים או למי שהוא מחזיקו אם הוא סבור שعقب הנסיבות שבשלן נתפס בעל החיים לפי סעיף 8, אין להחזירו לבניים או למי שהוא מחזיקו או אם יש לו יסוד סביר להניח שהבעליים או המחזיק כאמור יעברו עבירה לפי חוק זה".

.25. בהחלטתה צינה הממונה, כי הכלבים נמצאו במחסן בעקבות תלונה על בית גידול שאינו מוסדר והם נמצאו בתנאים **קשהים המסכנים את בריאותם**. מקום התגלה בית גידול ובו קרוב למאה כלבים שהוחזקו במחסן סגור ללא פתחי אוורור או חלונות בתנאים **קשהים**. לאור הממצאים הקשים, הכלבים הוחרמו והועברו למתיקן מוגן של משרד החקלאות. היא צינה, כי בעת שהותם במקום ניתן היה **לחוש צריבה חזקה בעניינים של אדי אמונייה**, הרגש **:right strong> ריח חזק של הפרשות וריח חריף של מזון שלא**

נשמר בתנאים ראויים. הממונה התייחסה לילקויים שנמצאו במקום וטענה, כי נמצאו במקום צואה והפרשנות של תלמידים שהמקום לא מנוקה בנסיבות מתאימה, המקום לא מאוורר, ללא אוור יום, בלבד מאזרוי המבחן הופעלן מאורירים אולם עומס הזונה לא אפשר אוורור ראוי ואספקה של אווריר נקי, מתחמי אחזקת כלבות עם גורמים היו מזוהמים עם הפרשות וצואה רטובה ויבשה מקור זיהום שיכול לפגוע באמ המנייקה ובגוריים הרגיניסים למחלות זיהומיים. לפי מצב הזונה וכמויות ההפרשות ניתן להסיק שהתאים לא נזקו חודשים רבים, כלי מים מטופנים ובהם מים מזוהמים, מזון בكمות גדולה מהרגיל בכלי אוכל ועל הרצפה המזוהמת בשתן וצואה, כלי אוכל מלוכלים מאוד, ברוב המתחמים לא היו כלי מים ומזון ומפוזר על הרצפה מעורבב עם זונה וצריכי הכלבים, כמות המזון הנגדולה ופיזרו מעוררים חשד, כי הכלבים לא מזונים כל يوم אלא אחת למספר ימים. הממונה הושיפה, כי נערה שהגיעה למקום בצהרים טעונה, כי בחודש האחרון היא מגיעה מיד يوم בלבד שבת כדי לנוקות את התאים ולשים מים ואוכל. לטענת הממונה, מדובר **יתן להבין, כי הכלבים לא מטופלים בשבת**. הממונה הושיפה וצינה, כי **הכלבים היו במצב הזנחה קשה**- רובם מלוכלים מאוד בצואה והפרשנות, רסתות וקשרים בפרווה, רובם עם דלקות עיניים בדרגות שונות, הפרשות מוגלתיות, חלק עם ציפורניים ארוכות. דלקות חניים ואבן שנ בדרגות שונות, פרעושים ועור מגורה. לטענתה, כבר בשלבים הראשונים של הבדיקה הווטרינרית **נמצאו עדויות להזנחה ועלה חשד, כי הכלבים כלל לא נבדקים על ידי ווטרינר ולא מחוסנים כדין**. בתמונות הדם של חלקם ניתן היה לראותות שהם במצב של סטרס, כלבה אחת עם דלקת רחם קשה הוכנסה מידית לניטוח מציל חיים, אחד הגורים סבל מכיב בעין ברמה המסכנת את הראייה שלו. מרבית הכלבים סובלים משעלת כלביות ומנפיחות בריריות מערכת הנשימה והעיניים. הממונה צינה, כי נמצא רק חלק קטן מהכלבים מסוימים בשבב, חלקם על שם בעליים שונים וכי נתפסו 13 כלבים מוגדים מסוימים אשר לא מוחזקים ברישון, לא מחוסנים כדין ולא מעוקרים או מסורסים כנדרש לפי החוק וחלקים עם אוזניים חתוכות. לרוב הכלבים לא נמצא רישום בוגן למספר בעלי חיים, שבב, תאריך חיסון כלבת, תיעוד בעיות רפואיות או טיפול בהן. לטענתה, חברותו של המערער שנקחה במקום דרשה דיווח של מספר הכלבים שנתפסו לאחרותם הפיזית והמנטלית **מוחזקים במבחן**. לשיקום קבעה הממונה לפי חוק צער בעלי חיים ד"ר חן הניג, כי היא מתנגדת להחזרת הכלבים למערער. בעקבות החלטה זו נפתח ההליך בפני בית משפט קמא.

26. אכן, כי בסיקום פעילות בבית הגידול של המערער, עליו חתומות שתי רופאות ווטרינריות שלקחו חלק בפעולות, ציון, בין היתר, כי תנאי החזקת הכלבים עולם לכדי התעללות והפרת חובת הבעלים לטפל בהם ולדאוג לבリアותם. **תנאי החזקת הרודה מהווים סכנה לבリアותם הפיזית והמנטלית ומחייבים על הזנחה וחיסס מזדזל וציני ומהווים לא רק הפרה של התקנות אלא חד לעבירה חמורה על חוק צער בעלי חיים עד כדי הפרה של סעיפים 2(א) - 2א1(א) לחוק.**

27. המשיבה טענה בפני בית משפט קמא, כי הביעות שנמצאו בכלבים היו חמורות ובין היתר מחלות המסכנות חי אדם ונitin היה למנוע אותן באמצעות מתן חיים סבירים וטיפול רפואי שוטף.

28. בנוסף, המשיבה הגישה תמונות שצולמו בזמן הפעולות במסגרת נתפסו הכלבים. ניתן להבחין בתאים מזוהמים, כלי אוכל הפוכים, מזון שפוך על הרצפה המזוהמת בצריכי הכלבים, תאים שאין בהם מצע מתאים לרביית הכלבים כך שהם נאלצים לישון על רצפת בטון חשופה, חלק מהאזורים חשוכים,

כלובים ללא מים, צואה מפוזרת בכל מקום ובין היתר על מרכזים בכלובים בהם היו מרכיבים ומחסור בפתחי אוורור רואים. כמו כן, מהתמנות עולה, כי חלק מהכלבים הוחזקו בכלובים קטנים שהגבילו את יכולת התנועה שלהם באופן משמעותי. בנוסף, יש בתמנות תיעוד של מצבם של חלק מהכלבים במקום ניטן להתרשם באופן כללי על מצב הכלבים במקום ובין היתר על מצב הפרווה של חלק מהכלבים ומכך שלחלקים ציפורניים ארוכות בצורה בלתי סבירה ויצאת דופן.

.29. במסגרת בקשתו בהליך בפני בית משפט קמא טען המערער, כי הכלבים קיבלו טיפול מהmealה הראשונה וכי הם נמצאו במצב גופני טוב מאוד, קיבלו טיפול רפואי, ניתן להם אוכל כיאות ולא נתגלו כלבים חולים /או הזקנים להתקינות רפואיות מידית. טענות המערער לגבי התנאים והטיפול הרפואי שקיבלו הכלבים שהו במתוך לא עולות בקנה אחד עם הדוחות הרפואיים והמצאים במקום. זאת, בלשון המעטה.

.30. כדי להוכיח, כי טיפול בכלבים באופן ראוי טען המערער, כי היו אוכל ורישות הזנה וכי זה לא מקום שמתעלל בכלבים. ברى, כי לא די בטענה לגבי מזון ורישות הזנה כדי ללמד על טיפול ראוי בכלבים. לאור העולה מהתיעוד במקום ובין היתר לגבי המזון בכליים, ממופרט לעיל, הרוי שכן בטענת המערער לגבי קיומם של מזון ורישות הזנה כדי להועיל לו וללמד על טיפול ראוי בכלבים. אצין עוד, כי לא רק התעללות לשם התאזרחות או התאזרחות יש בה כדי להוות עילה לתפיסת בעלי חיים גם הזנה, אי מתן תנאים נאותים ואי מתן טיפול כנדרש מ对照检查ם של בעלי החיים יש בהם כדי להוות עילה כאמור. בעניין זה אצין, כי סעיף 2א¹לחוק עניינו עבריה במידה של אחירות בעליים לדאוג לצרכי בעל החיים שבחזקתו ולדאג לביריאותו.

.31. במסגרת הדיון לפני טען המערער, כי לא הייתה כוונה להתעלל או להתאזרר וכי זה לאקרה. המשיבה מצהה שללה את טענת בא כוח המבקש לפיה תפיסה של בעלי חיים מוגבלת למקרים של התעללות פיזית ברורה ולא במקרה/z.

.32. בעניין זה אצין, כי ברא"א 1684/96 **עמותת "תנו לחיות נ' מפעלי נופש חמת גדר בעמ"**, פ"ד נא(3) 832 קבע בית המשפט העליון, כי גורם ראשי אחד לשלוות האיסורים שבסעיף 2(א) לחוק צער בעלי חיים, עינוי, התאזרחות והתעללות, הוא היסוד הנפשי המלווה אותם. נקבע, כי **לא נדרש כוונה לעונת, להתאזרר או להתעלל** ולענין הענישה כי בכך שמתיקנות כאמור בסעיף 20(א) לחוק העונשין, תש"ל-ז- 1977 מודעות לטיב המעשה, לקיום הנسبות ולאחריות הגרימה לנסיבות המעשה. במקרה בו עסקין אין מדובר במתן עונש למערער אולם הקביעות האמור בדעת הדרישה לכוונה יפות וROLWONIOT לענייננו. בנסיבות המקרה בו עסקין מצאתי, כי מתקיימים מודעות לטיב המעשה, לקיום הנسبות ולאחריות הגרימה לנסיבות המעשה. אדם סביר אשר היה נחשף לתנאים בהם היו הכלבים הייתה לו מודעות כאמור. אצין עוד, כי בפסק הדין נקבע, כי יסוד עיקרי שני משותף לשלוות האיסורים הוא הסבל של בעל החיים מהמעשה. נקבע, כי די בכאב או בסבל, לאו דווקא בדרجة גבוהה במיוחד, כדי שיתקיים היסוד השני. סבורני, כי מצבם של הכלבים במקרה שלפני לא יכול להוות ספק לגבי הכאב והסבל שלהם, הפיזי והמנטלי. אצין עוד, כי בית המשפט העליון קבע, כי התעללות בבעל חיים יכולה להיות התעללות פיזית והתעללות نفسית.

33. בית משפט קמא קבע במסגרת החלטתו הראשונה, כי אין עמידה בסטנדרט הקבוע בתקנות צער בעלי חיים מחייב חсад לעבירה על סעיף 2(א) לחוק צער בעלי חיים ובוקר בשימ לב לכר שמדובר על הפרה של כמה וכמה תקנות. עוד קבע בית משפט קמא, כי במקרה בו עסקין התקנים יסוד סביר לחשוד, כי נעבירה עבירה על סעיף 2א1. נקבע, כי לא עליה בידי המערער לסתור את הקביעה לפיה התנאים בהם החזקו הכלבים מבססים חсад לעבירה לפי הסעיף האמור.

34. המערער טוען, כי אין בסיס לקביעה לפיה שורה של הפרות של התקנות יכולה ליצור חזקה שסעיף 2א1(א) הופר. לטענתו, נוצר מצב אבסורדי לפיו בית משפט קבע שאין עבירה התעללות ולא יוגש כתוב אישום וудין הרשות המנהלית יכולה לפעול בחשד להתעללות. המשיבה מצדה טענה, כי מדובר על עבירה על התקנות בהיקף כה נרחב ולגבי מספר בעלי חיים ואין כמעט תקנה אחת שלא הופרה. המשיבה הוסיפה, כי הופרו גם חיקוקים נוספים כמו פקודת הכלבת והחוק להסדרת הפיקוח על כלבים שמתפל בנושא רישיונות ושיבוב.

35. עמדתו של בית משפט קמא בעניין זה מקובלת עליי. אין עמידה בתקנות צער בעלי חיים, אשר כאמור נחקקו מכוח חוק צער בעלי חיים כדי לקדם את רווחת בעלי החיים תוך קביעת תנאים **מוזעריים** להחזקתם, מキמה במקרה שלפני חсад לעבירה על סעיף 2א1(א) לחוק. מקובלת עליי עמדתו של בית משפט קמא, לפיה יש ליתן משקל לעובדה שמדובר בהפרה של מספר תקנות. אוסף ואציגן, כי מדובר **בהפרה ממשמעותית של מספר רב של תקנות בגין מספר רב של בעלי חיים**. כמו כן, אין להתעלם מהעובדה, כי הופרו **תקנות אשר בגין הפרtan נקבע בתקנות עונש של מאסר**, כמפורט לעיל. הדבר מלמד על החומרה אשר ביקש לתת החוקק להפרת חובות אלו. עוד מצאתי, כי יש במצב הביקורת, כפי שהם עולים מסיקום הביקורת, מהתמננות ומההחלטה המומנה, כדי ללמד על קיומו של יסוד סביר לחשוד, כי נעבירה עבירה על סעיף 2א1(א).

36. אציגן, כי הן במסגרת ההליך שהתנהל בפני בית משפט קמא והן במסגרת ההליך אשר התקנה לפני לא סתר המערער את הקביעה האמורה ולא סיפק ראיות כלשהן מהן ניתן ללמידה, כי הכלבים החזקו בתנאים ראויים וקיבלו טיפול כנדרש ובין היתר טיפול רפואי. כך לדוגמא, הוא לא צירף חוות דעת של רופא ווטרינר אשר טיפול בכלבים אשר שהוא במתќן עבר לתפיסתם ויכל להעיד על מצבם ועל התנאים בהם חיו.

37. בנסיבות אלו, דין טענת המערער לגבי החלטת בית משפט קמא לעניין עילית התפיסה לhidחות.

פגמים בתפיסה

38. המערער טוען, כי בהליך התפיסה נפלו פגמים מהותיים המצדיקים את השבת הכלבים לחזקתו. טענותיו בעניין זה התייחסו למספר הפרות נטענות: כניסה למקום ללא צו, עירicht חיפוש שלא בפני שני עדים ואי עירicht רשותת התפוסים. בית משפט קמא דחה את טענת המערער בדבר פגם בהליך התפיסה. לעניין הדרישה לצו, בית משפט קמא קבע, כי המקומות בו נתפסו הכלבים אינם בגדר מקום המשמש למגורים ומשכך אין דרישת לצו. במסגרת הערעור שלפני ציין המערער, כי הוא מקבל את הכרעת בית

משפט קמא לעניין העדר הצורך בצו חיפוש בענייננו. המערער עומד על טענותיו בנוגע ליתר הפגמים הנטענים בהליך התפיסה. המערער חולק על קביעת בית משפט קמא לעניין אי תחולת הוראות פסד"פ לגבי נוכחות עדים וערכות דוח תפיסה בעת הפעלת סמכויות בהתאם לחוק צער בעלי חיים.

.39. בסעיף 6 לחוק צער בעלי חיים נקבע, כי "על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (בסעיף זה - פקודת מעצר וחיפוש), בשינויים המחייבים; על אף האמור, **על תפיסת בעל חיים יחולו הוראות סעיפים 8 ו-9**. בסעיף 9(א) לחוק צער בעלי חיים נקבע, כי "הועבר בעל חיים למתקן מוגן ימסור מי שתפס אותו לפי סעיף 8 או מי שהוסמרק על ידיו, הודעה על כך לבליו או למחזיק בו, ככל הניתן בנסיבות העניין וכן לממונה".

.40. במסגרת הוראות אלה, גילתה המחוקק עמדתו לעניין תחולת הוראות פסד"פ במקרה של תפיסת בעל חיים. במקרה כאמור, החוק מפנה להוראות סעיפים 8-9 לו במסגרת נקבע הסדר ספציפי וממועד אשר גובר על ההסדר הכללי שנקבע במסגרת פסד"פ. העובדה שבמסגרת חוק צער בעלי חיים נקבע, כי במקרה של תפיסה של בעל חיים והעברתו למתקן מוגן יש למסור הודעה לבליו או למחזיק בו מחזקת את הטענה, כי אין תחולת להוראות פסד"פ ובינהן לסעיפים 27 ו-28 אשר עוסקים בעריכה ומסירת רשות החפצים שנטפסו. מקובלות עלי עמדתו של בית משפט קמא לפיה אין הגיון בתחולת מקבילה של שתי ההוראות הקבועות מסירת רשות של התופסים, בהתאם לחוק צער בעלי חיים ובהתאם לפסד"פ. הכספיות האמורה מחזקת את הקביעה, כי אין תחולת להוראות הרלוונטיות בפסד"פ במקרה של תפיסת בעלי חיים.

.41. לא זו אף זאת, בסעיף 6(3) לחוק צער בעלי חיים נקבע, כי על חיפוש לפי צו חיפוש מבית משפט בהתאם לסעיף 23 לפסד"פ יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפסד"פ, בשינויים המחייבים. סבירני, כי מהן ניתן ללמוד את הלאו. **במקרים בהם המחוקק בקש להחיל את הוראות הפסד"פ לגבי תפיסת בעל חיים הוא עשה כן מפורשת.**

.42. לעניין נוכחות עדים במעמד התפיסה אצין עוד, כי בסיכון הפעולות במקום צוין, כי נועם טיב, חברותו של המערער, החלה להתרעם ולפתח תאים בניסיון להבריח כלבים וכי לאור כל התהילך היא ניסתה להפריע ולשבש את מהלך הבדיקה ומספרת הכלבים וקיים חד, כי ניסתה להוציא גורים מאימוניהם ולהבריח אותם. בדיון בפני בית משפט קמא טענה המשיבה, כי מי שנכח במקום מטעם המערער, אבי וגברת נספת, לא שיתפו פעולה עם עשי הבדיקה, אמרו שאין שם כלבים והוא ניסיונות למלט שם כלבים. לאור ההתנהלות הנטענת האמורה, ניתן להבין מדוע מי שערך את הבדיקה בקש למנוע את נוכחותו של מי מטעמו של המערער במהלך הבדיקה. ברי, כי לא היה מקום לאפשר נוכחות כאמור אשר יש בה כדי לסכל את הבדיקה ועשה להביא לפגיעה נוספת בכלבים.

.43. סעיפים 28-26 לפסד"פ נמצאים בפרק השלישי שענינו חיפוש. סעיפים 5 ו- 6 לחוק צער בעלי חיים עוסקים בסמכויות פיקוח וסמכוויות אכיפה. מקובלות עלי עמדת בית משפט קמא לפיה אין להקשיש לענייננו מהדרישות החלות על חיפוש. הדברים מקבלים משנה תוקף לאור עמדתו הבורורה של המחוקק אשר התייחס לתחולת פסד"פ ומצא לנכון לקבוע החרגה כאשר מדובר בתפיסת בעלי חיים, כמפורט לעיל.

כמו כן, מקובלת עליי עמדתו של בית משפט קמא, לפיו ככל שהמשיבה לא עמדה בחובתה להבהיר הودעה לבעליים או למחזיק כאמור בסעיף 9 לחוק צער בעלי חיים, לאחר וההודעה שנמסרה אינה מפורטת דיה, הרי שאין בכך כדי להשילר על חוקיות התפיסה ולהצדיק את בטלותה ובין היתר בשים לב לכך שהמשיבה ריפה את הפגם שעה שמסירה במסגרת ההליך רשותה של כל הכלבים שנטפסו. אצ"ן, כי על אף חשיבות קיום הוראות החוק על ידי המשיבה ובין היתר לעניין מסירת הרשימה האמורה הרי שמדובר בעניין טכני שאין בו כדי ללמד על פגם בהליך התפיסה שיש בו כדי לפגוע בחוקיותה או להביא לביטולה, בדיעד.

.45. בנסיבות אלו, מצאתי, כי לא נפל פגם בהחלטת בית משפט קמא לעניין תחולת סעיפים 26-28 לפס"פ במקורה בו עסקין וכפועל יצא מכון לגבי השאלה, האם נפלו פגמים בהליך התפיסה. מצאתי, כי לא נפלו בהליך התפיסה פגמים אשר יש בהם כדי להצדיק את השבת הכלבים לחזקת המערער.

השימוש בסמכותה של המשיבה

.46. המערער טוען, כי השימוש שהמשיבה עשתה בסמכותה לתפוס את הכלבים אינו מוצדק בנסיבות העניין וחורג מכל פרופורציה סבירה. לטענתו, פועלות התפיסה היא הדרסטית ביותר והיה בידי המשיבה לחתת התראה והוראה לתקן.

.47. בדיון שנערך בפני בית משפט קמא העידה ד"ר אילית שמואלי סגנית הממונה על צער בעלי חיים וטענה, כי יש מקומות שהם סבירים וטובים ואז מסבירים אילו ליקויים יש לתקן. לטענתה, מדובר בביטחון גידול שעומדים בתקנות. עוד טענה, כי התנאים שהיו שם, לא ניתן היה לזוזות כלום. היה לכלהן מאד גדול. לטענתה, האוכל יכול להיות מעולה אך כשהוא **מעורבב עם צואה של כלבים...** עוד טענה, כי מי שערכו את הביקורת **מילאו לכלבים מים מושם שלא היו להם**. לטענתה, היה ריח נורא, קשה מנשוא. ד"ר שמואלי צינה, כי במקורה זהה **הכלבים לא טופלו כראוי והסימנים נראו בהתאם**.

.48. המשיבה טענה בפני בית משפט קמא, כי בהרבה מקרים המצב לא מאפשר לחתת דרישת לתקן אחד או שניים. היא צינה, כי מדובר במתקן שלא הודיעו עליו לווטרינר במווצה המקומית, ללא רופא מלאוה, מוחזקים כלבים מסוימים ללא רישון ובניגוד לדין וה坦אים במקום לא מתאימים להחזקת בעלי חיים. גורמי הביקורת מצאו, כי במקום מתנהל בית גידול פיראטי של כלבים ובו **שירות כלבים אשר מוחזקים במחסן סגור ונעול, ללא פתחי אווורור וחלונות ובתנאי החזקה קשים אשר מסכנים את בריאותם וגורמים לצער בעלי חיים של ממש**. לאור מצב הכלבים וה坦אים הקשים במקום הוחלט **لتפוס את הכלבים לפי סעיף 8(א) לחוק והם הועברו למתקן מוגן מאושר לפי סעיף 8(ג)** לצורך בדיקה, שיבוב, טיפול ושיקום. לטענתה, מממצאי הביקורת עולה, כי הכלבים הוחזקו בתנאי החזקה קשים העולים לכדי התעללות והתקנות ללא טיפול רפואי נאות ובניגוד להוראות החוק והתקנות באופן שהסביר להם סבל רב. עוד צינה, כי **התנאים בהם היו הכלבים היו כל כך קשים עד שלושה רפואיים וטרינרים החליטו שאין מנוס מלהפנס את הכלבים**.

.49. בדיון בפני טענה המשיבה, כי אין יסוד לטענה כאלו **במקרים כאלה ניתן להסתפק בהתראה**. לטענתה, כshedover בליקויים נקודתיים, קלים ופשוטים לתקן תוך זמן קצר וכך אשר ניתן לחתת

אמון בבעלם, כי יש ביכולתו לתקן את הליקויים אז המשיבה נהגת כך, אולם אין זה המצב בענייננו.

50. באשר למ顿 התראה מקובלת על טענת המשיבה, לפיה **נסיבות המקהה הצדקו את תפיסת הכלבים באופן מיידי** ואין זה מסוג המקרים בהם נכון ומתאים לתת תחילת התראה לצורך תיקון הליקויים. עבנין זה אין להתעלם מהעובדה, כי מדובר **ביצורים חיים אשר לא ניתן להפקרים במקום שאין ראוי לגידולם עד לתיקון הליקויים**, ובעיקר כאשר מדובר במקרה קשה כמו המקהה שלפניו. אוסף ואצין, כי ספק בעניין, האם ניתן היה לתת אמון במערער בעניין זה. **כמויות הליקויים שהיו במקומם, התנאים בהם היו הכלבים ומצבם הפיזי של הכלבים כל אלה הצדקו את תפיסתם המידית של הכלבים.** אכן, במועד התפיסה לא כל המידע לגבי מצבם הפיזי של הכלבים היה ידוע וחלק מהדברים, ובינם מחלת ברוצלה קאניס בה חולמים חלקם ותוצאות בדיקות הדם שלהם, הtgtלו רק בבדיקות שנערכו לכלבים לאחר התפיסה. עם זאת, בתפיסה נכחו שלושה רופאים וטרינרים אשר מצאו לנוכח לתפום את הכלבים באופן מיידי. הרופאים האמורים הם בעלי הידע המקצועי לקבוע את מצבם של הכלבים ולקבוע, כי התנאים בהם היו במתќן מסכנים את בריאותם הפיזית והמנטלית. אין בעובדה שבמקהה שלפני התפיסה נעשתה באופן מיידי מבלי לתת התראה מוקדמת כדי ללמד על אכיפה ברורנית או על שיקולים זרים בגין תפסה המשיבה את הכלבים והוא מסרבת להסביר לחזקת המערער.

הקבעה לפיה הכלבים ישארו בחזקת המשיבה והטענה בדבר סתייה בין שתי החלטות בית משפט קמא

51. כאמור, הממונה מצאה שלא להסביר את הכלבים לחזקת המערער זאת, בהתאם לסמכתה לעשות כן לפי חוק צער בעלי חיים. במסגרת החלטתו הראשונה, קיבל בית משפט קמא את עמדת הממונה לעניין מצבם הגוף של הכלבים והשאלה, האם התנאים שמציע המערער הם בגדר תנאים נאותים. בית משפט קמא קבע, כי העובדה שלא מתקיים תנאים נאותים יכולה להיות מצב זמני. נקבע, כי לא ניתן לומר שMbpsם הגוף של הכלבים והעובדה שכרגע תנאי המקום אינם נאותים להזרמתם הם תנאים שלא צפויים להתקיים בתוך פרק זמן סביר. בית משפט קמא קבע, כי יש לחתם לערער, אשר הביע רצון לתקן את שדרוש תיקון במתќן, הזדמנות סבירה לעשות כן. עוד נקבע, כי אף כאשר הנסיבות בשלן נתפס בעל החיים מצדיקות את אי השבתו, הרי שיש מקום לשקל חלופה לתפיסה אשר יש בה כדי להפיג את המסתוכנות להישנות העבירות. לגבי כלבים שMbpsם הגוף ניתן לאפשר את החזרתם ואינם מוגדרים ככלבים מסוכנים קבוע בית משפט קמא במסגרת החלטתו הראשונה, כי **יש לשקל את העברתם לחלופת תפיסה זמנית**, אשר המערער יציג פרטיה וצין, כי תינתן החלטה בנדון לאחר קבלת התייחסות המשיבה.

52. ההחלטה הביעה עמדתה והערער הגיע לתשובהה. במסגרת החלטה זו התייחס בית משפט קמא להצהרת המערער לפיה אין בכונתו להוסיף ולהחזיק במתќן לכלבים ועל סמך האמור קבוע, כי איןנו רואה עוד טעם להעברת הכלבים לחלופת תפיסה שנوعדה כדי לתת לערער שהות להקמת מתќן מפוקח. בית משפט קמא הוסיף והתייחס לסכנות הישנות העבירה עת קבוע, כי לאור מטרתו המוצהרת של מערער לגבי מכירת הכלבים הרי שיש חשש, כי יפעל לשם העברת הכלבים לחזקתו במתќן בלתי מפוקח ובתנאים לא נאותים. במסגרת החלטה זו קבוע בית משפט קמא, כי הכלבים לא יושבו לערער וכי המשיבה תנאג בהם בהתאם להוראות חוק צער בעלי חיים.

.53 המערער טוען, כי קיימת סתירה בין שתי החלטות נשוא הערעור וכי במסגרת החלטה בפטיקית, ההחלטה השנייה, ביטול בית המשפט את החלטתו הקודמת. לטענותו, בית משפט קמא קיבל תיק עצום בגין להלirk וכן נמאס לו ובשל כך החליט את השהילט בהחלטה השנייה.

.54 אינני מקבלת את טענת המערער לעניין סתירה בין שתי החלטות האמורות. במסגרת ההחלטה הראשונה לא נקבע באופן סופי, כי הכלבים יוחזרו לumaruer או יועברו לחולפת תפיסה. תחת זאת, נקבע, כי יש לאפשר לumaruer זמן סביר לשם תיקון הדרוש תיקון במתќן ויש לשקל חłówת תפיסה זמנית.

.55 כאמור, בעקבות ההחלטה הראשונה הגיש המערער הצעה לחולפת תפיסה. המשיבה הגישה את עמדתה והמשיב הגיש תגובה לתשובה. במסגרת התגובה האמורה טוען, בין היתר, כי לאור מצבו הכלכלי הנוכחי אין בכונתו להוסיף ולהחזיק במתќן **לכלבים** ובכונתו **למזער את נקי בלבד** (סעיף 3). לאור טענה זו, ברי, כי לא היה עוד מקום להעניק לumaruer זמן סביר לשם תיקון הדרוש תיקון במתќן, כאמור בהחלטה הראשונה.

.56 לאחר שהתקבלה ההחלטה השנייה של בית משפט קמא לאור האמור בה לגבי ההחלטה של המערער שלא להחזיק במתќן והשלכת האמור על העברת הכלבים לחולפת תפיסה, כמפורט לעיל, הגיש המערער בקשה לעזין חוזר ולחלוון לעיוב ביצוע. במסגרת בקשה זו טוען המערער, כי **הוא מתכוון לפעול לתיקון כלל הליקויים ולהעברת הכלבים למתקן משלו**. לטענתו, מטרתו העיקרית היא **להמשיך ולהחזיק במתќן לכלבים**. עוד טוען, כי לאור התנגדות המשיבה הוא ציין, כי אין בכונתו להוסיף ולהחזיק במתќן **לכלבים**. עוד טוען, כי לאור התנגדות המשיבה הוא ציין, כי **למעשה מטרת המבוקש להחזיק מתќן אולם מדובר בנסיבות מיוחדות** (סעיף 5). נטען, כי **למעשה מטרת המבוקש הייתה לנסות ולרכך את עמדת המשיבה** (6). המערער טוען, כי הנסיבות לא היה נכוון ואמור היה להיכתב שהוא יכול לשקל שלא להוסיף ולהחזיק מתќן והכל כדי לרצות את המשיבה ולהגיע עמה להסכמה כלשהי. לטענתו, **הוא סבר, כי אם יודיע, כי בכונתו לעזוב את התחום ניתן יהיה להגעה להבנות** (סעיף 7).

.57 ביום 29.12.20 ניתנה החלטת בית משפט קמא בבקשתו זו. בית משפט קמא ציין, כי העובדה שהמבחן העיד על עצמו, כי הצהיר הצהרה מהשפה אל החוץ ממחישה את החשש עליו עדם בית המשפט בהחלטתו.

.58 עמדתו זו של בית משפט קמא מקובלת עליי. אוסף ואציגן, כי בהתנהלותו האמורה גילה המערער, כי **הוא נכוון להעלות כל טענה אשר הוא סבור, כי יש בה כדי להוועיל לו ולהביא להשבת הכלבים, מהם הוא מבקש להפיק רוח כלכלי, לידי**. זאת, ללא קשר לנכונות הטענה וככונתו לעמוד מאחוריה. לידי, יש באמור כדי ללמד על חשש ממשי להישנות העבירות ככל שהכלבים יוחזרו לידי המערער או יועברו לחולפת תפיסה.

.59 כמו כן, איני מקבלת את טענת המערער, לפיו בית משפט קמא החליט את השהילט במסגרת ההחלטה השנייה מאוחר ונמאס לו מהלirk שלו פניו בשל היותו בעל נפח מעל לרגיל בהליך מסווג זה. מדובר בטענה סתמית ובلتוי ראייה אשר עדיף היה שלא להעלות.

.60 המשיבה טוענה בדיון, כי לא נעשו מאמצים להכשיר מתќן ותחת זאתumaruer הציג חłówת

תפיסה להעברת הכלבים באופן זמני. היא טענה, כי לא נאמרה מילה לגבי מה עשה המערער כך שנייתן. יהיה לומר שהוא ראוי להחזיק בבעלי חיים ולא הציג מתקן שלו שבו הוא מבקש להחזיק בכלבים קבוע. כמו כן, לא הציג הסכם עם וטרינר, הדרכה או הקונה שהמעערער עבר כדי למדוד מטויותיו. לטענתה, בהתאם לפסיקה הנintel על המערער להוכיח, כי שינה מדריכו וכי ניתן לתת בו אמון. המשיבה הוסיפה, כי היא מסתמכת על חוות דעת, החלטת הממונה המונומקט, תמונות, דוחות רפואיים מפורטים ומנגד המערער לא הציג דבר. הוא לא הציג דו"ח רפואי מהימים לפני התפיסה או חוות דעת של רופא ווטרינר שלוו אוטו יכול להעיד על התנאים במקום. לטענתה, לא ברור מה ימנع מהמעערער להוציא את הכלבים מחלופת התפיסה תוך ימים ספורים. טענת המשיבה לגבי החשש האמור מקובלת עליי ואתייחס לכך בהמשך. בנוסף, המשיבה טענה, כי היא לא ערערה על ההחלטה הראשונה, אשר היא החלטת ביןיהם ולאחר ההחלטה השנייה לא היה מקום להגשת ערעור על ידה. אולם, אין בחוק צער בעלי חיים מושג של חלופת תפיסה. לטענתה, המושג לקוח מהליכי תפיסה וגילם על פי פסד"פ. זאת, לאור חשיבות שבמציאות פתרון קבוע לטובת בעלי החיים אשר לא ראוי להחזיקם בכל מיני חלופות והסדרי ביןיהם אשר יש קושי לעקבם אחרים. כאמור, מצאתי, כי במקרה בו עסקין קיים חשש ממש לגבי העברת הכלבים לחלופת תפיסה.

61. אצין עוד, כי במסגרת תגבורתו לעניין חלופת התפיסה התייחס המערער לדרישת המשיבה, כי יציג חזה התקשרות לתקופה של שישה חודשים יתחייב בעל הפנסיון שלא להתר הוצאה כלבים וטען, כי אין לו **אמצעים להחזיק את הכלבים בפנסיון ולשלם את העליות למשך שישה חודשים ואין זה כלכלי לבקש ממנו לעשות כן אף אם היו לו האמצעים הכספיים לכך**. אף עמדתו האמורה יש בה כדי לעורר חשש, כי העברת הכלבים לחלופת תפיסה עשויה להביא להישנות הערים. הרי, כי אין כל בטוחה, כי הכלבים ימכרו בתוך פחות משישה חודשים וטענתו של המערער לפיה אין בידו להחזיק את הכלבים בפנסיון למשך התקופה האמורה וכי מילא אין זה כלכלי מעוררת חשש ממשוני, כי המערער יפעל, בדרך כזו או אחרת, לשם הוצאה הכלבים מחלופת התפיסה וחשש ממש להישנות הערים המזוהה לו.

62. אצין, כי המשיבה טענה בפניי, כי מבירור עם ד"ר שמואלי לא ברור האם יש היתכנות למכירת הכלבים. הטענה לגבי ערכם הכלכלי לא הוכחה ולא הציג תעודות לפיהן מדובר בכלבים גזעים. המערער טען, כי יש תעודות אולם לא הציג שום מסמך בנדון או כל מסמן לעניין רכישת הכלבים על ידו. סבורני, כי יש להביא עניין זה בחשבון ובין היתר בשם לב לאמר לעיל באשר לטענת המערער, כי אין בידו מבחינה כלכלית ואין זה כלכלי, כי יחזק את הכלבים בפנסיון מספר חודשים. זאת, אף שברור, כי סביר שלא עולה בידו למכור את כל הכלבים תוך חודשים ספורים. כמו כן אין להתעלם מהעובדה, כי לפי סעיף 11 לחוק צער בעלי חיים על הבעלים או המחזיק לשאת בכל הוצאות התפיסה והטיפול בעלי החיים וזה אחד התנאים להחזורתם, במקרים בהם מתקיימים יתר התנאים להחזורת בעל החיים, כאמור בסעיף 9(ב)(2). כמו כן, המשיבה טענה בדיון, כי חיבים לגלוות למי שמוציאים את הכלבים, כי הם חולמים בברוכלה קאניס. המשיבה הוסיפה, כי אין נוכנות אוכטוסייה לחתת כלב חולה. לטענתה, המחיר שניית יהיה למכור אותם יואין לחולוטין מול הוצאות לצרכים להיות משולמות. המשיבה הוסיפה, כי מדובר בעשרות אלפי שקלים וכי הכלבים מטופלים במרפאה פרטית.

63. לתגובהה בהליך בפני בית משפט קמא צירפה המשיבה טבלה ובה פירוט לגבי כל אחד מהכלבים ובין היתר ממצאי בדיקה רפואי. לגבי כל כלב ניתן צוין לגבי מצבו הרפואי, פירוט לגבי המצב

הרפואית ופירוט הטיפול שקיבל. מהטבלה האמורה עולה, כי בין היתר התגלו הפרשות מוגלאות, פצעים ושירותות ככל הנראה משוחת ממושחת בכלוב, טיפולים במיעיים, ציפורניים ארוכות, קרחות, קשחת ופטרת על העור, קשרי למפה מוגדים, ספירות דם אשר יש בהן כדי למד על סטרס, גידולי עtein, חסד לגרורות, צלקות, קדחת קרציות, כלבים מלוכלכים עם ריח שtan חריף, אבן שנ חמורה, רסתות, דלקת חניכים חמורה, ריח רע מהפה, פרואה מלוכלכת ומזונחת, ריריות חיוורות, ריריות חדשות, נשימה מהירה, חום גוף גבוה, נסיגת חניכים, איושה, קצה זנב שבור, קרציות, חסד לשעלת, הרינה אומביביליקלית, לוקסיה בילטרלית של הפטלה (ברן), מחלת שניים בגיןה נדרשת עקירה של כל השנים הטוחנות, עכירות קרנית, כבי קרנית, שניים רקבות, קושי במתן שתן, שתן דמי, קריסטלים בשתן, קולות נשימה מוגברים, הצרות של תעלת האוזן עם טיפול אווזניים רבים, הצרות חמורה של תעלת האוזן (90%), ניבים שבורים, צליעה קלה, קדחת קרציות קשה, שרירות מוגלה על העור כתוצאה מדלקת עור, תעלות סגורות, אפרכסות מעובות ומעוותות, ראשונות בכל הגוף עם קוצים וצואה, אלופציה וקשחת, התקרחות, שקים אנהליים חדשים, שניים חסרות, אנמיה, בטן נפוצה, דלקת רחם בגיןה בוצע ניתוח להסרת הרחם, אדומות מוגלאות וגולדים סביב הツואר AOL מוקול לחץ, דלקת עור בcup הרגל ואפתיה.

64. בנוסף לטבלה האמורה, צורף תיק רפואי לגבי כל אחד מהכלבים. מהතיקים האמורים ניתן ללמוד על מצבו של כל אחד מהכלבים, הבויות מהן סבל והטיפול שקיבל. בנוסף לפירוט בטבלה מפורטים בתיקים הרפואיים מקרים של חולעים בצוואה, שלפוחית שתן קרושא, מספר געים על הגב ונראות כפטרייה, קרדיות אווזניים בכמות גדולה, משטחי דם לא תקין, עטינים חדשים ומספריש חלב ללא הרינו, ניב כפול, פוליפ בכינסה לאוזן, צליעה, אנמיה, בטן נפוצה, מחלת פריאודונטלית חמורה בכל השנים הטוחנות אך שנדרשת עקירה, איבר מין בולט מאוד ומוגדל, הפרשות צמיגיות מרובות סביב העיניים, פרואה מדובללת, שניים טוחנות תלויות, ניבים עליונים שבורים, בטן נפוצה ונוקשה, חוסר של מספר רב של שניים, נפיחות איבר מין, קשרי שיער שהגמו להדבקות צואה ודלקת עור באוזן, אווזניים חתוכות, כלבים המוגדרים מסוכנים שאינם מסורסים או מעוקרים, כלבה מפוחדת, כלבה אפתאית, שלשול דמי, כלבים רבים ללא שבע או ללא פרטים מעודכנים בו. כמו כן, בתיקים האמורים יש פירוט של ממצאי בדיקת ברוחלה קאניס אותם עברו הכלבים והטיפול שקיבלו. לגבי אחת הכלבות (מס' 59) צוין, כי **פרותה מזונחת מאוד עם הרבה מاء** **רסות בכל הגוף עד, כי לא ניתן לראות עיניים וכפות רגליהם.** בתוך הרסטות קוצים וצואה. מדובר בכלבה קטנה מסוג שיצ'ן וצ'ון, כי **הוסרו ממנה 300 גרם של רסטות ולכלון.**

65. המשיבה צינה, כי לחלק מהכלבים לא ניתנו חיסוני כלבת כנדרש בחוק. המערער מצדו טען, כי חלק מהכלבים קיבלו את החיסון והיו גורים אשר טרם הגיעו לגיל בו הם נדרשים לקבל את החיסון. בדיון טען המערער, כי סביב 50 כלבים היו צריכים לקבל חיסון. המערער טען, כי היה איחור של כמה חודשים וצין, כי מדובר בתקופת הקורונה. מעון בתיקים הרפואיים עולה לדוגמא, כי כלב מס' 12 עבר **חיסון כלבת אחרון ב- 18.4.17**, כלבה מס' 32 עברה חיסון כלבת אחרון בחודש דצמבר 2018, כלב מס' 37 עבר חיסון כלבת אחרון בחודש ינואר 2018, כלבה מס' 57 עברה חיסון כלבת אחרון בחודש ממרץ 2018, כלב מס' 72 עבר חיסון כלבת אחרון בפברואר 2018, כלבה מס' 73 עברה חיסון כלבת אחרון במרץ 2018 וכלבה מס' 87 עברה **חיסון כלבת אחרון ביום 25.10.15.** מהאמור עולה, כי אין מדובר באיחור בין מספר חודשים בלבד, בוודאי לגבי כלב מס' 12 וכלבה מס' 87 וכן גם לגבי הכלבים שקיבלו את החיסון האחרון בשנת 2018. הרי, כי לא מדובר בעקבות מלחמת הקורונה ומילא אף בתקופת הקורונה, כולל בתקופת הסגרים, טיפולים חיוניים בבעלי חיים הוחרגו והיו מותרים.

66. אכן, התפיסה לא נבעה מאי קיימ החוק להסדרת ההחלטה על כלבים, תשס"ג- 2002 או פקודת הכלבת אולם, אי מתן חיסוני הכלבת, לעיתם במשך שנים, מעורר תמיינות לגבי הטיפול הרפואי אשר ניתן לכלבים במתוך של המערער ויש באמור לחזק את הרושם באשר לחשש מפני הישנות העבירות. בעניין זה טענה המשיבה בדיון, כי בהודעת תפיסה רושמים דברים מידים וכי העבודה שלא צוין, כי חלק גדול מהכלבים לא חוסנו נגד כלבת לא אמרת שלא מדובר בשיקול ענייני וROLWONNTI אשר מלמד על התנהלותו הכוללת של המערער. לטענתה, מדובר בהפרה נרחבת ולא בכשל נקודתי.

67. ממצבם של הכלבים במועד תפיסתם נראה, כי לא היה במתוך פיקוח רפואי וטרינרי כנדרש. עוד עולה, כי הכלבים לא מקבלים טיפול רפואי שוטף ולא מחסנים באופן סדיר בהתאם להוראות הדיון. המערער לא סתר את האמו. זאת, אף שהיה בידו לעשות זאת בכך כלל שהכלבים היו מקבלים טיפול רפואי כנדרש.

68. בהתאם לסעיף 10(א) לחוק צער בעלי חיים, הבעלים של בעל חיים או מי שהוא מחזיקו רשאים לפנות לבית משפט שלום בבקשת לקבל בחזרה את בעל החיים בתוך 10 ימים מיום קבלת ההודעה לפי סעיפים 9(ג) או 10 או בתוך 20 ימים מיום קבלת ההודעה לפי סעיף 9(א), לפי המאוחר. בהתאם לסעיף זה הוגש ההליך אשרណון בפני בית משפט קמן. זאת, לאור החלטת הממונה שלא להשיב את הכלבים לחזקת המערער, כמפורט לעיל. את סמכותו בהתאם לסעיף זה מוטל על בית המשפט להפעיל בהתאם לשיקולים המפורטים בסעיף 10(א) לחוק. קרי, האם הנسبות בשלן נתפס בעל החיים מצדיקות שלא להחזירו והאם יש יסוד סביר להניח, כי הבעלים או המחזיק יעברו עבירה לפי חוק צער בעלי חיים. כמו כן, על בית המשפט לבחון את השיקולים המנחים את הרשות המנהלית. עליו לבחון, האם מצבו הרפואי של בעל חיים מאפשר את השבותו והאם במקום אליו ישב בעל החיים מתקיימים תנאים נאותים להחזקתו (ראה לעניין זה עפ"א 20-06-19407 **עמותה ישראלית לכלב הקשייש נ' מדינת ישראל, משרד החקלאות ופיתוח הכפר**).

69. מצבם הקשה של הכלבים, כפי שהוא עולה מהתיקים הרפואיים, מחזק אף הוא את החשש להישנות העבירות ככל שהכלבים יוחזרו לחזקת המערער או יעברו לחלופת תפיסה. כפי שעולה מההחלטה בית משפט קמן מיום 20.12.2012. אחת מטענות המערער הייתה, כי המפקחים הגיעו למקום ביום צולמו במועד התפיסה עולה בבירור, כי היו במקום לכלה וחומרה במידה ניכרת. אין זה סביר, כי מדובר בנסיבות שהצטבר במהלך שתי יממות, מיום שישי בצהרים ועד ליום ראשון בצהרים, אז הגיעו למקום הנערה שנטען, כי אחראית על ניקיון המתקן. יתרה מזאת, ברי, כי אין להשאיר את הכלבים ללא טיפול במשך כ- 48 שעות מידי שבוע כשהדבר כולל אי מתן אוכל ושתייה, אי ניקוי המקום והעדר בדיקה של מצבם הגופני של הכלבים ובין היתר של הכלבות החרות והగורים הרככים. כמו כן, על פניו נראה, כי גם במהלך ימי השבוע אין מי שדווג לטפל בכלבים ביותר שעות היום. מחשבתו של המערער כאילו מדובר בעסק אשר ניתן להשביט בסוף השבוע מלבדה היטב על חוסר הבנתו באשר לחובה המוטלת עליו לדאוג לרוחחת בעלי החיים שתחת אחריותו /או על אדישותו למצבם. האמור מחזק את עמדתי באשר חשש ממש להישנות העבירות.

70. במסגרת הערעור טען המערער, כי עובדת הנקיון אמונה על הטיפול בכלבים. כאמור, מדובר בנערה אותה פגש במקום הצוות אשר ערך את הביקורת. העבודה שהמערער העביר את האחירות

לטיפול בעשרות רבות של כלבים לאחוריותה של נערה אחת יש בה כדי ללמד על חוסר הבנתו על האחוריות המוטלת על מי שמחזיק בכלבים ועל אדישותו למצוותם. טענותו לגבי הטיפול המסור שקיבלו הכלבים מהגב' שירה מרון אבידן נתענה בعلמה ואינה עולה בקנה אחד עם מצאי הבדיקה.

.71. מצאתי, כי קיים חשש ממשועות לחזירה על עבירותם כלפי בעלי חיים המוחסנות לערער זאת, הן לאור ריבוי הליקויים וחומרתם, חוסר ההבנה או האדישות מצד המערער למצוותם וכוננותם למסור הצהרות שאין להן בסיס כדי להשיג את המטרה- קבלת הכלבים בחזרה. אצין עוד, כי המערער טען לקשיים כלכליים ממשועותם וועלה השאלה כיצד יהיה בידו אםvr קלח מתקן ברמה נאותה, לדאוג לטיפול ראוי לכלבים ו/או לממן את שהותם בפנסיון. טענות המערער לגבי מצבו הכלכלי הקשה מעוררות חשש ממשועות באשר ליכולתו לספק לכלבים את תנאי המחייה הרואים הדורשים להם ובין היתר מקום נקי, טיפול נאות וטיפול וויטרינרי שוטף כאשר כל אלה עלולים סכומי כף ממשועותם ובוואדי כאשר מדובר בכמות כלבים גדולה כמו בקרה שלפני. האמור מעורר חשש, כי המערער יפעל לצורך העברת הכלבים מחולפת התפיסה שהוצאה על ידו וכן, חשש, כי יעברו עבירות על חוק צער בעלי החיים כלפי הכלבים ככל שאלה ישוחררו.

.72. אצין, כי המערער העלה טענה לפיה הכלבים חולו בברצלה קאניס בעת שהותם אצל המשיבה. איןני נדרשת להזכיר בסוגיה זו. אף אם מתאפשר טענותו לעניין זה הרי שאין בכך כדי להשיליך על השאלה, האם מצבם הפיזי של הכלבים האמורים מאפשר את השבתם לחזקתו אם לאו ואין בכך כדי להוריד מחומרת מצבם של הכלבים בעת תפיסתם בעקבות התנאים בהם גידל אותם המערער.

.73. המשיבה טענה בדיון, כי **מטפלים בכלבים ומחזיקים בהם כיחידה אפידמיולוגית אחת**. היא טענה, כי כל הכלבים היו אצלה ייחד במחסן סגור. לטענתה, הכלבים נמצאו בתנאי זוהמה וטינופת שיכולים לגרום לתחלאה. המשיבה הוסיףה, כי המחללה מתעתעת וכי בדיקה אחת לא מספיקת. נטען, כי יש מקרים בהם הבדיקה הראשונה שלילית ובהמשך הבדיקה חיובית ולהפך. המשיבה טענה, כי נדרש מעקב במשך כל חי' הכלב. ככל שהכלב לא עוקר או סורס המחללה תישאר בגופו ותשכנן אותו ואת הסובבים אותו. לטענתה, לאחר והכלבים נתפסו במקום אחד מזוהם ומדובר בסוג של רפואי עדיף אז מתייחסים לכל הקבוצה כאלו יחידה אפידמיולוגית ומטפלים בכלם. המשיבה הוסיףה, כי בתוך הקבוצה יש חלוקה אר' כל הכלבים הם יחידה אפידמיולוגית אחת. לטענתה, כל הכלבים חיוביים וחלקם חיוביים. טענותיה לגבי הטיפול בכלבים כיחידה אפידמיולוגית אחת אמינות, סבירות והגיווןות בעניין.

.74. כאמור, המונזה מוסמן להורות, כי בעל חיים לא יוחזר לבעלים או למי שהוא מחזיקו אף אם התמלאו הוראות סעיף 9(ב) במקרים בהם הוא סבור, כי בשל נסיבות התפיסה אין להחזיר את בעל החים לבעלים או אם יש לו יסוד סביר להניח שהבעליהם או המחזיק יעביר עבירות לפ' חוק זה. סבורני, כי במקרה שלפני מתקיימים שני הטעמים האמורים. **נסיבות תפיסת הכלבים הן נסיבות קשות אשר יש בהן כדי להצדיק את אי החזרתם לערער ובעיקר מקום בו קיים חשש להישנות העבירות, כמו במקרה שלפני**. בעפ"א (מחוזי ב"ש) 33135-08-18 מדינת ישראל - משרד החקלאות ופיתוח הכפר נ' מרדי ניסני נקבע, כי "אין מחלוקת, כי אם יש יסוד סביר לחשש, כי בעל החים "פגע מעבירה נגד חוק צער בעלי חיים, אין מקום להחזיר את בעל החים למחזיק". אצין, כי במקרה האמור מדובר היה במחזיק אשר ייחסה לו, בין היתר, התעללות פיזית כלפי כלבה אותה הכה. עם זאת, כפי שכבר ציינתי חוק צער בעלי חיים אינו

קובע הגנה על בעלי חיים רק מפני התעללות פיזית מכוונת והוא נדרש להגן על רוחות בעלי חיים אף מפני הזנחה, اي מתן תנאי מחיה נאותים, اي מתן טיפול ראוי וכדומה.

.75. לעניין החזרת בעל חיים למי שנטפסו ממנו קובע החוק איזון בין זכות המחזיק או הבעלים לבין שמירה על רוחות בעלי החיים ומניעת ביצוע עבירות כלפים בעtid. בפסיקה נקבע, כי בעלי חיים אינם בוגדר מיטלטליין "רגיל" וכי החוק מתייר, ואף מחייב, להפוך את הבעלות במרקם מתאימים עקב שיקולי צער בעלי חיים (עמ"א (מחוזי ב"ש) 33135-08-18 מדינת ישראל - משרד החקלאות ופיתוח הכפר נ' מרדכי ניסני).

.76. במקרה שלפני, האיזון הנכון מצדיק שלא להסביר את הכלבים לחזקת המערער, כפי שקבעה הממונה. מדובר בבעל חיים אשר החזקתו בתנאים קשים שיש בהם כדי לפגוע בבריאותם, ברוחותם ובמצבם המנטלי. התנאים בהם החזקתו הכלבים גורמו להם לצער בעלי חיים. כמו כן, בעניינו אין מדובר בסשל זמני או מינורי. ההזנחה הקשה אינה תולדה של פרק זמן מצומצם אלא של הזנחה ארוכה ומתמשכת ואדישות לسانם של הכלבים. מקובלת עלי' עדמת המשיבה לפיה בנסיבות אלו לא ניתן להסביר את הכלבים לחזקת המערער.

.77. לעניין העובדה שטרם הוגש כתוב אישום נגד המערער ולא ברור האם יוגשatsu, כי בדיון בפני בית משפט קמא טען התובע הראשי של משרד החקלאות, כי החקירה עדין מתנהלת. הוא הוסיף, כי מדובר במקרה מהחמורים וטען, כי אין כמעט דין בהקשר של כלבים שלא הופרפה. המשיבה טענה, כי נפתחה נגד המערער חקירה פלילית שעדיין מתנהלת ועל פניו חומר הראיות מבסס את החשדות האמורים. במסגרת הדיון שנערך בפני המשיבה לעניין כתוב האישום, כי מדובר בחקירה חדשה והתיק תלוי ועומד. לטענותה, מעין בחומר הראיות עולה, כי יש לכואrho מקום להגשת כתוב אישום. המשיבה הוסיפה, כי הוגש כתובי אישום רבים במקרים דומים וחמורים פחות. המשיבה טענה, כי הליכי התפיסה לפי חוק צער בעלי חיים הם בבחינת הסדר מיוחד וביגוד לתפוסים רגילים הדיון בהזרמתם אינם תלוי כלל ועיקר בהליך הפלילי העיקרי. לטענותה, הליך החזרת התפוס כאשר מדובר בבעל חיים מתנהל כמעט תמיד לפני ההליך הפלילי העיקרי ובמנוחך ממנו. ההכרעה צריכה להיות יעילה ומהירה בשים לב לכך שמדובר בנסיבות חיים אשר לא ניתן להחזיקם במתכונים זמינים מראש ניהולו של הליך פלילי שלם ומלא.

.78. מקובלת עלי' עדמת המשיבה בעניין זה. הפעלת הסמכויות בהתאם לחוק צער בעלי חיים, ובינהן תפיסת בעלי חיים וההחלטה שלא להסביר אותם, אינה מותנית בהגשת כתוב אישום או בהרשעה. בנוסף,raiתי להפנות להחלטה בעפ"א (מחוזי ב"ש) 33135-08-18 מדינת ישראל - משרד החקלאות ופיתוח הcape נ' מרדכי ניסני שם ציין בית המשפט, כי "הנטל בהליך זה אינו הנטול של ההליך הפלילי. אין צורך להוכיח החשדות להתעללות מעבר לספק סביר. השאלה היא, כפי שהגדיר המחוקק, אם יש בבית המשפט "יסוד סביר להניח שהבעליים או המחזיק כאמור יעברו עבירה לפי סעיף זה".

התוצאה

.79. הנה כי כן, לאור כל המפורט לעיל מצאתי, כי לא נפלה בהחלטתו נשוא הערעור של בית

משפט קמא טעות המצדיקה התערבותה בהן. מצאתי, כי לאור הנסיבות שהתגלו במועד הביקורת במתוךן, הרי שהייתה עילה לתפיסה הכלבים. עוד מצאתי, כי לא נפלו בהליך התפיסה פגמים אשר יש בהם כדי להצדיק את השבת הכלבים לumarur. ההחלטה לתפoso את הכלבים הייתה מבוססת על שיקולים מחייבים ראויים ומדובר בהחלטה סבירה ביותר בנסיבות המקירה שלפני. כמוות הഫרות, סוג ההפרות וממות בעלי החיים אשר לגבייהם הופרו התקנות מקימים יסוד סביר לחשש, כי המuarur עברו לפני הכלבים עבירות לפי חוק צער בעלי חיים ככל שיווקו לחזקתו או יעברו לחולפת תפיסה. עוד מצאתי, כי הנסיבות בהן נתפסו הכלבים והחשש המשמי, כי יעברו לפנייהם עבירות לפי חוק צער בעלי חיים מצדיקים שלא להחזים לחזקת המuarur ולא להעירים לחולפת תפיסה.

80. בשול' הדברים אצין, כי בפסק דין בג"ץ 6446/96 **העמותה למען החתול נ' עירית ערד**, פ"ד נה(1) 769 התייחס כבוד השופט גולדברג לדברי ההסבר להצעת חוק צער בעלי חיים, תשל"ב-1992 מהם עולה, כי נקודות המוצא היא ש"חברה נאוריה נמדדת לא רק ביחסה לבני אדם אלא גם ביחסה לבעלי חיים". כבוד השופט גולדברג הוסיף, כי החובה להגן על בעלי חיים מושתתת על שלושה טעמי. בראש ובראשונה עומדת הטעם המוסרי. תחוות החמלה שאנו חשים לפני בעל חיים שמתעללים בו נובעת ממקום עמוק בלבנו, מרגש המוסר שבנו, רגש הנחרד נוכח פגעה בחלש ובחרס ההגנה. הוא הוסיף, כי צוינו מלידה להגן על החלש ועל בעלי חיים. סבורני, כי רגש המוסר ותחוות החמלה לא יכולים להתריר לנו להשיב את הכלבים בהם עסוקין לחזקתו של המuarur לאור הנסיבות בהן נתפסו והחשש המשמי, כי בעקבות השבתם לחזקתו או העברתם לחולפת תפיסה יעברו לפנייהם עבירות לפי חוק צער בעלי חיים.

81. למעלה מהדרוש אצין לגבי הכלבים השיכים לגבי אורית הררי, הרי בית משפט קמא נתן דעתו לכך וקבע, כי ככל שמצוות הרפואה מאפשר זאת, הרי יש להשיבם לגבי הררי שאינה צד לערעור שלפני.

82. בנסיבות אלו, הערעור נדחה. לאחר שקיים איני עשה צו להוצאות.

הזכירות תמציא לצדים.

ניתן היום, ט"ו שבט תשפ"א, 28 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.